

۱۳۷۶ تبادل نظر زیاد بود. کسانی که معرفی‌ها را تهیه می‌کردند نظرهایی داشتند و سردبیران هم دیدگاه‌هایی، اما به مرور نظرها و پیشنهادها به هم نزدیک شد و انسجام گرفت.

○ چه پیشنهادی برای تکمیل اطلاعات «بایگ» اطلاع‌رسانی نشر «خانه کتاب» دارید؟

ناشران و مراکزی که فهرست‌نویسی انتهای ماهنامه‌های کتاب را می‌خوانند، می‌توانند برای بررسی و تکمیل اطلاعات کارنامه انتشاراتی‌شان، به خانه کتاب بیایند تا با کمک آنها اطلاعات آماری خانه کتاب، با جبران کمبودهای ناشی از این عدم ارتباط، غنی‌تر شود.

○ آیا مبنای انتخاب کتاب، برای معرفی در کتاب ماه کودک و نوجوان، بر این قاعده استوار است که کتاب برای کودکان باشد یا درباره کودکان؟ مثلاً کتاب‌های روان‌شناسی کودک که برای بزرگسالان نوشته می‌شود، در بخش معرفی کتاب کودک جای خواهد گرفت؟

مقررات تعیین شده برای معرفی کتاب، در کتاب ماه کودک، به گونه‌ای است که هر دو محور را شامل می‌شود؛ یعنی هم کتابی که راجع به کودک نوشته شده، در این بخش معرفی می‌شود و هم کتابی که برای کودک منتشر شده است.

○ به عنوان یک پیشنهاد، آیا ممکن است صفحات معرفی کتاب‌های کودکان و نوجوانان، در «کتاب ماه کودک و نوجوان» رنگی منتشر شود تا کودکان به کدک جاذبه و گیرایی رنگ‌ها که در حوزه مخاطبی کودک، به عنوان ابزار جذب می‌تواند مطرح باشد، با تصویر کتاب‌های خودشان آشنا شوند و با این شیوه، به کتاب و کتابخوانی علاقه‌مند گردند؟

بله، پیشنهاد خوبی است. با در نظر گرفتن این احتمال که مجله کتاب ماه کودک و نوجوان، به دست بچه‌ها هم می‌رسد و کودکان می‌توانند تصاویر رنگی روی جلد کتاب‌ها را ببینند و به کتاب جذب شوند، می‌شود صفحات معرفی کتاب را در این ماهنامه، رنگی منتشر کرد. در واقع، این امکان از همان ابتدای فعالیت وجود داشته است؛ چون تصاویر روی جلد، به صورت رنگی تهیه و «اسکن» می‌شود. اما محدودیت‌های هزینه‌ای و تکنیک‌های امکانات، موجب شده که این پیشنهاد به مرحله عمل و انجام نرسد.

○ آیا این صرف هزینه و امکانات، فقط به هزینه چاپ رنگی مربوط نیست؟

چرا. در واقع، برنامه جمع‌آوری و تنظیم اطلاعات، تهیه خلاصه، تهیه تصاویر روی جلد، تدارک صفحه‌بندی و... از اموری است که برای انتشار این فهرست، در کتاب ماه کودک و نوجوان و در هر دو وجه رنگی و سیاه و سفید، انجام می‌گیرد و فقط در حوزه چاپ است که هزینه‌های چاپ رنگی باید به برنامه اضافه شود. در هر حال، امیدواریم بتوانیم معرفی کتاب کودک را در کتاب ماه کودک و نوجوان، به صورت رنگی منتشر کنیم.

مقاله

پدر در ادبیات کودک اتریش

○ والتروت هارتمن
○ فرزاد اسماعیل‌زاده

نمونه خاصی از پدر باشند؟

آیا نویسندگان اتریشی و غیر اتریشی، در نحوه ارائه تصویر پدر، با یکدیگر تفاوت دارند؟
نتایج بدست آمده از این پژوهش، با نتایج پژوهش‌های مربوط به رابطه پدر و فرزند و پژوهش‌های خانواده، مقایسه شده است تا از این طریق، به روز بودن یا نبودن تصویرهای ارائه شده از پدر در ادبیات کودک و نوجوان مشخص گردد.

نمونه مورد بررسی

کتاب‌های کودک و نوجوان که در این پژوهش بررسی شده‌اند، ویژه کودکان ۷ سال به بالا بوده و بین سال‌های ۱۹۷۳ و ۱۹۹۴، موفق شده‌اند جایزه کتاب کودک و نوجوان اتریش و یا جایزه ادبیات نوجوان آلمان را از آن خود کنند. در مجموع ۱۰۳ عنوان کتاب کودک و نوجوان، مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است.

در این مقطع ۲۰ ساله، ۶۰ عنوان کتاب، جایزه کتاب کودک و نوجوان اتریش را دریافت کرده‌اند که ۴۵ عنوان آن، کتاب کودک و ۱۵ عنوان، کتاب نوجوان بوده است. در همین زمان، ۴۳ عنوان کتاب، جایزه ادبیات نوجوان آلمان را دریافت کرده‌اند که ۲۱ عنوان آن، کتاب کودک و ۲۲ عنوان، کتاب نوجوان بوده است. تمامی کتاب‌ها توسط ناشران آلمانی و اتریشی به چاپ رسیده‌اند و نویسندگان آنان، آلمانی زبان و یا غیرآلمانی زبان بوده‌اند. طی این مدت، در اتریش ۲۵ نویسنده زن و ۲۵ نویسنده مرد و در آلمان ۱۸ نویسنده زن و ۲۵ نویسنده مرد، موفق شده‌اند جایزه ببرند. در این پژوهش، کتاب‌های مصور، کتاب‌های غیرداستانی و همچنین، کتاب‌های ترجمه شده، در نظر گرفته نشده‌اند.

دلایل انتخاب نمونه‌هایی خاص از کتاب‌های کودک و نوجوان، به این شرح است:

ادبیات کودک و نوجوان، بخشی از دستاوردهای فرهنگی است که بایستی نه تنها در حوزه ادبیات، بلکه از جنبه اجتماعی و روان‌شناسی نیز مورد مطالعه و بررسی قرار بگیرد. رشد و توسعه سیاسی-اجتماعی، هم‌چون تغییر تصویر پدر در جامعه امروزی، اهل قلم را تحت تأثیر قرار داده و در ادبیات کودک و نوجوان نیز انعکاس یافته است. از آن جا که تحقیقات تجربی و مطالعات آماری در حوزه ادبیات نسبتاً کمیاب است، لذا «تصویر پدر در کتاب‌های برگزیده کودک و نوجوان، در اتریش و آلمان بین سال‌های ۹۴ . ۱۹۷۳» از دیدگاه جامعه‌شناختی و روان‌شناختی، توسط آنستیتو روان‌شناسی [دانشگاه وین] مورد بررسی قرار گرفته است. (Hajszan, ۱۹۹۵)

اهداف تحقیق و مسائل مربوط به تصویر پدر

در این پژوهش، آن دسته از کتاب‌های کودک و نوجوان مدنظر بوده‌اند که طی ۲۱ سال، در کشورهای آلمان و اتریش، موفق به دریافت جایزه شده‌اند. هدف از این پژوهش، شناخت تصویر پدر در ادبیات کودک و نوجوان و میزان مطابقت آن با شرایط جمعیت‌شناختی جامعه امروزی است. یکی از پرسش‌های مطرح در این پژوهش، آن است که تغییر و تحولات عمیق اجتماعی، هم‌چون اشکال مختلف خانواده، تقسیم وظایف پدر و مادر و یا رابطه بین پدر و فرزند، تا چه حد در ادبیات کودک و نوجوان انعکاس یافته است. در ارتباط با نقش پدر نیز الگوهای جدید و امکان طرح‌ریزی نقش‌هایی برای آینده از دیدگاه جامعه‌شناختی و روان‌شناختی، بررسی شده است. پرسش‌هایی که در پی می‌آیند، گزیده‌ای از پرسش‌های مطرح در این پژوهش گسترده هستند:

- آیا تصویر ارائه شده از پدر در کتاب‌های اتریشی، تفاوتی با کتاب‌های آلمانی دارد؟

آیا می‌توان شاخص‌هایی را دسته‌بندی کرد که نشانگر

دسترس نسبتاً آسان به کتاب‌های برگزیده کودک و نوجوان

اهمیت سیاسی. اجتماعی کتاب‌های برگزیده جایزه کتاب کودک و نوجوان اتریش و همچنین، جایزه کتاب نوجوان آلمان، نشان‌های افتخاری هستند که از سوی دولت، به کتاب‌های برجسته اهدا می‌شوند تا به این وسیله، نظر مردم به کیفیت ادبیات کودک و نوجوان جلب شود. کتاب‌های برگزیده در کتابخانه‌های مدارس و انجمن‌ها و نهادهای مردمی دیگر مورد استفاده قرار می‌گیرند. آنها همچنین، به کتاب‌های درسی مبدل می‌شوند و به مناسبت‌های گوناگون، به عنوان جایزه اهدا می‌شوند. این گونه اقدامات، با هدف ارتقای جایگاه ویژه کتاب‌های برگزیده در فرهنگ کتابخوانی اتریش و آلمان، صورت می‌پذیرد. به همین دلیل، تحلیل موضوعات مطرح در این کتاب‌ها و تصویرها و ارزش‌های ارائه شده در آنها، از نظر سیاسی، اجتماعی اهمیت فراوانی دارند.

در این پژوهش، کتاب‌ها و داستان‌هایی انتخاب شده‌اند که موضوع «خانواده» در آنها نقش داشته است. نمونه مورد بررسی، از ۸۰ عنوان کتاب و ۳۶ داستان از مجموعه داستان‌های باقی مانده، تشکیل شده است که در مجموع ۱۱۶ واحد، مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته‌اند.

جایزه کتاب کودک و نوجوان اتریش

این جایزه، از سوی دولت اتریش اهدا می‌شود و به منظور خلق آثار برجسته و همچنین، برای تشویق و ادای احترام به نویسندگان، تصویرگران و مترجمان کتاب کودک و نوجوان تدبیر شده است. در این راستا، جایزه‌های مختلفی در چهار حیطه فعالیت اهدا می‌شود:

۱. چهار جایزه در حوزه کتاب‌های سرگرمی برای کودکان و نوجوانان
 ۲. جایزه کتاب علمی کودک و نوجوان
 ۳. جایزه کتاب تصویری کودک و نوجوان
 ۴. جایزه ترجمه کتاب کودک و نوجوان
- جایزه ادبیات نوجوان آلمان

این جایزه، هر ساله از سوی وزارت «زنان و جوانان» به آثار برگزیده در چهار حیطه فعالیت اهدا می‌شود: کتاب تصویری، کتاب کودک کتاب نوجوان و کتاب علمی کودک و نوجوان. علاوه بر اینها، کتاب‌های ارزشمند برگزیده می‌شوند و در فهرست کتاب‌های ادبیات کودک و نوجوان آلمان، قرار می‌گیرند. جایزه ادبیات نوجوان آلمان، بر آن است تا کیفیت ادبیات کودکان و نوجوانان را ارتقا دهد. افکار عمومی را برانگیزد و به بحث و تبادل نظر تشویق کند. جایزه ادبیات نوجوان آلمان، همچنین، می‌کوشد زمینه مناسبی فراهم آورد تا کودکان و نوجوانان، با کمک ادبیات، به لحاظ شخصیتی، آگاهانه‌تر رشد کنند. (Meyer et al, ۱۹۹۴, S. ۲۵۰۵۱)

روش تحقیق

نمونه مورد بررسی از ادبیات برگزیده کودک و نوجوان آلمان و اتریش، با استفاده از روش تحلیل محتوا بررسی شد. در پژوهش‌های کاربردی، روش تحلیل محتوا، روشی پذیرفته شده است که برای ارزشیابی کمی و کیفی داده‌های زبانی [شینداری و گفتاری]، از طریق طبقه‌بندی و رده‌بندی به کار می‌رود. «روش تحلیل محتوا بر پایه این اصل شکل گرفته که هرگونه کنش فرهنگی، به معنای عام، به صورت متن قابل ثبت است. به گفته دیگر، تحلیل محتوای متون، با واقعیت اجتماعی مرتبط بوده، نتایج به دست آمده، به آن واقعیت‌ها بستگی دارد.»

(Bos Tarnai, ۱۹۸۹, S. ۱)

این پژوهش، براساس روش تحلیل محتوای کیفی انجام گرفته است. این روش هم در رهیافت هرمنوتیک - تأویلی و هم در رهیافت تجربی-توصیفی کارایی دارد. یک سوم کل نمونه مورد بررسی، توسط یک مشاور، به طور مجزا و مستقل کدبندی شد. بدین ترتیب، از یک سو، میزان اعتبار یا روایی محاسبه شد و از سوی دیگر، به دلیل آزمون‌های متعدد نظام طبقه‌بندی، اعتبار روش تحلیل محتوا نیز افزایش یافت.

در بررسی تصویر پدر، علاوه بر شاخص‌های جمعیت‌شناختی خانواده‌ها، رده‌بندی‌های اجتماعی و روان‌شناختی نیز حائز اهمیت هستند. این عوامل، اغلب به شرایط و وضعیت‌های پیچیده‌ای بستگی دارند؛ به طوری که نمی‌توان تنها با استفاده از بخش‌هایی از کل کتاب یا داستان، آنها را بیان کرد، بلکه بایستی محتوای متن را به طور کامل توصیف کرد. به همین دلیل، یک واحد یا نمونه مورد بررسی، یک کتاب کامل یا یک داستان، در نظر گرفته شده است.

طبقه‌بندی متغیرها

نظام طبقه‌بندی که در این پژوهش اساس کار قرار گرفت، برگرفته از منابع نظری مربوط به روان‌شناسی و

جامعه‌شناسی خانواده و بررسی‌های مربوط به پدر است. این نظام طبقه‌بندی، از ۱۱ مقوله تشکیل شده که هر یک از آنها دارای یک تا چهار متغیر یا زیرمقوله است. برای هر یک از این متغیرها نیز چندین شاخص معین شده است. این مقوله‌ها و متغیرها عبارتند از:

۱. مشخصات کتاب

- ۱.۱. رده‌بندی سنی
- ۱.۲. جنسیت نویسنده
۲. خانواده به عنوان موضوع داستان
۳. چارچوب موضوعی کتاب
 - ۳.۱. زمان و مکان
 - ۳.۲. سن کودک
 - ۳.۳. جنسیت
 - ۳.۴. جایگاه پدر در کتاب
۴. شکل خانواده
 - ۴.۱. ساختار خانواده
 - ۴.۲. خواهرها و برادرها

۵. وضعیت اجتماعی، اقتصادی خانواده‌ها

- ۵.۱. موقعیت اجتماعی، وضعیت مالی
- ۵.۲. وضعیت اشتغال
- ۵.۳. حمایت از سوی دیگران

عشر شرایط ویژه خانواده با کودک پرورشگاهی و خانواده‌های تک والدینی

۱. ۶. علل فروپاشی خانواده هسته‌ای
۲. ۶. شرایط زندگی در خانواده‌های تک‌والدینی
۳. ۶. قواعد مربوط به نحوه ایجاد ارتباط با پدر یا مادری که از نظر قانونی استطاعت تربیتی ندارد
۴. ۶. رابطه عاطفی کودک با ناپدری یا نامادری
۷. الگوهای ارتباطی حاکم درون خانواده
 ۱. ۷. روابط اعضای خانواده با یکدیگر
 ۲. ۷. رابطه پدر و مادر با یکدیگر
۸. رابطه عاطفی - احساسی بین پدر و فرزند
 ۱. ۸. نحوه برخورد عاطفی - احساسی پدر با فرزند
 ۲. ۸. نحوه برخورد عاطفی - احساسی فرزند با پدر
 ۳. ۸. تغییرات در نوع رابطه
۹. رفتار تربیتی پدر
 ۱. ۹. اهداف تربیتی پدر
 ۲. ۹. شیوه تربیتی پدر
 ۳. ۹. کنش متقابل بین پدر و فرزند
 ۴. ۹. پدر به عنوان نماد تشخیص هویت
۱۰. شخصیت پدر
 ۱. ۱۰. نقش مردانه پدر
 ۲. ۱۰. مسائل و مشکلات پدر
۱۱. رشد شخصیت کودک
 ۱. ۱۱. مسائل و مشکلات
 ۲. ۱۱. یاری کودک برای بررسی مسائل (S. ۱۰۶)

(M. Hajzan, ۱۹۹۵)

تحلیل آماری

پس از گردآوری اطلاعات، از طریق تحلیل محتوا، این روش‌های آماری برای تحلیل داده‌ها به کار گرفته شد: محاسبه فراوانی‌ها، آزمون مجذور برخی به شیوه پیرسون (Pearson) و یا آزمون‌های به شیوه کولیک (Kullback)، تحلیل فراوانی‌ها به شیوه کراوت (Krauth) و لینرت (Lienert, ۱۹۹۳)

نتایج کلی تحقیق

به طور کلی، می‌توان گفت که موضوع‌های مطرح شده در کتاب‌های برگزیده آلمان و اتریش، با شرایط اجتماعی امروزی مطابقت دارد. به عنوان مثال، افزایش سریع طلاق که حاصل آن ایجاد شکل‌های مختلف خانواده است، در ادبیات برگزیده کودک و نوجوان منعکس شده. به مسائل و مشکلات خانواده‌های تک‌والدینی و همین‌طور، به اشتغال مادران نیز در کتاب‌هایی که پس از ۱۹۸۴ به چاپ رسیده‌اند، پرداخته شده است.

بین کتاب‌ها و داستان‌های برگزیده در اتریش و آلمان، در هیچ یک متبیرها، تفاوت معنی‌داری به چشم نمی‌خورد. در مقایسه آثار نویسندگان اتریشی که ۲۵ درصد کل آثار مورد بررسی را دربر می‌گیرند، با آثار نویسندگان غیراتریشی، معلوم شد که نویسندگان اتریشی، در آثار خود تأکید بیشتری بر «آموزش و کارایی» به عنوان هدف تربیتی پدران داشته‌اند. علاوه بر آن، نویسندگان اتریشی، تمایل بیشتری به ارائه تصویر پدر به عنوان یک مرد سنتی داشتند. آنها همچنین، در مقایسه با نویسندگان غیراتریشی، در موارد بیشتری به خانواده هسته‌ای پرداخته‌اند.

در مورد تفاوت بین تیپ‌های مختلف پدر، دو تیپ پدر مشخص شد؛ به طوری که این دو تیپ طبق نتایج آماری، با یکدیگر در رفتار تربیتی پدر و در نقش مردانه او تفاوت

دارند.

تیپ «پدر شریک و همراه»

حدود یک چهارم کل کتاب‌ها و داستان‌های مورد بررسی، پدران شریک و همراه را نشان می‌دهند. این تیپ از پدران، چنین ویژگی‌هایی دارند: آنها به فرزندان خود محبت می‌کنند و فرزندان آنها نیز به طور متقابل، پاسخگویی محبت پدران هستند. البته، بروز مشکلات در روند رشد شخصیتی کودک، اجتناب‌ناپذیر است. شیوه تربیتی پدران شریک و همراه، براساس جلب اعتماد بنا شده و از قدرت درک و فهم بالایی برخوردار است. آنها به هدایت و کنترل فرزندان خود بهای کمی می‌دهند و بیشتر با آنها بازی و صحبت می‌کنند. انضباط و کارایی برای آنها اهمیت چندانی ندارد و تربیت مبتنی بر استقلال فرزندان را ترجیح می‌دهند.

تیپ «پدر سنتی»

تعداد کمتری از کتاب‌ها و داستان‌های بررسی شده، تصویر پدر سنتی را نشان می‌دهند. پدران سنتی، به فرزندان خود انضباط و اطاعت را می‌آموزند و استقلال و شکیبایی و تساهل فرزندان، جزو اهداف تربیتی آنان نیست، بلکه می‌کوشند فاصله خود را با فرزندان‌شان حفظ کنند که نتیجه آن از یک سو، درک محدود یکدیگر و از سوی دیگر، کنترل شدید فرزند است. پدران سنتی، تمایلی به سرو کله زدن و همبازی شدن با فرزندان ندارند و نقش سنتی مرد را بر عهده می‌گیرند. آنها فرزندان خود را باور ندارند و یا با تردید و نودلی، با آنها برخورد می‌کنند و به طور متقابل، از سوی فرزندان نیز پذیرفته نمی‌شوند. بدیهی است که این شیوه تربیت، موجب

بروز مشکلاتی در روند رشد شخصیتی کودک می‌شود. (۱۹۹۵) Hajszan,

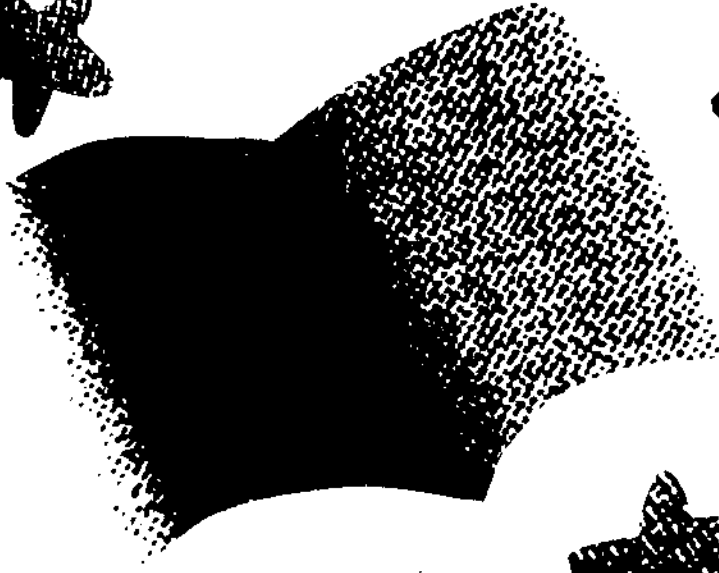
تصویر پدر، طبق دو تیپ مذکور در آثار برگزیده آلمان و اتریش، بدین شرح است: در کتاب‌های برگزیده در اتریش، به تیپ پدر سنتی برمی‌خوریم. اما این تیپ به عنوان الگو و سرمشق معرفی نمی‌شود، بلکه مورد انتقاد قرار می‌گیرد و تیپ مقبول و پذیرفته شده‌ای نیست. تیپ پدر شریک و همراه. با تمامی ویژگی‌های برشمرده شده، در کتاب‌های برگزیده آلمان، هر دو تیپ دیده می‌شود. اما تیپ پدر سنتی، کمتر از تیپ پدر شریک و همراه ارائه شده است.

یکی از نتایج جالب توجه این است که اگر مقوله «اهداف تربیتی» را در محاسبات در نظر بگیریم، تصویر پدر تغییر می‌کند. بدین ترتیب که یک چهارم کل کتاب‌های اتریشی، تیبی شبیه به تیپ پدر شریک و همراه را ارائه می‌کنند.

این پژوهش، نشان می‌دهد که اهداف تربیتی پدران اتریشی، مانند «آموزش و کارایی» بیش از هر عامل دیگر، مشخصه تیپ پدر سنتی در ادبیات کودک و نوجوان اتریش است. تیپ پدر شریک و همراه در آثار نویسندگان کتاب کودک و نوجوان اتریش، به هیچ عنوان جایگاهی ندارد. بالعکس، این تیپ توسط نویسندگان غیراتریشی، حدود ۲۰ درصد کل کتاب‌ها را دربر می‌گیرد.

در مورد تیپ پدر سنتی، تصویر ضد و نقیضی به دست آمده است: این تیپ در ۲۰ درصد از کتاب‌ها و داستان‌های نویسندگان اتریشی و تنها در ۷ درصد از آثار نویسندگان غیراتریشی دیده می‌شود.

فهرست منابع:

Boje, Kirsten: Mit Jakob wurde alles gant anders. Hamburg, Oetinger 1986.

Boje, Kirsten: Der Drachen pfad. Wien, Herder 1994.

Bos, W., Tarnai, Ch: (Hrsg.): Angewandte Inhaltsanalyse in Empirischer Padagogik and Psychologic, Waxmann Wissenschaft 1989.

Bundesministerium fur Unterricht und Kunst: osterreichischer Kinder - und Jugendpreis 1995.

Cevela, Inge: "Vater sein dagegen sehr..." Vaterbi lder in der neueren Kinder- und Jugend literatur. In: Christlich Padagogische Blatter, Heft 5- 1991 und Heft 6-1991.

Hajszan, Michaela: Das Vaterbild in der preisgekronten Kinder - und Jugenliteratur in osterreich und in Deutschland in den Jahren 1973- 1994. Diplomarbeit, Universitat Wien 1995.

Krauth, Joachim: Einfuhrung in die Unonfigurations frequenzanalyse. Weinheim - Basel, 1993.

Mayer - Shumanz, Lene: Gibt: Florian auf? Wien, Jugend und Volk 1980.

Meyer, Franz et al. (Hrsg): Blaibuch 1994 - 95.

Nostlinger, Christine: Wir pfeifen auf den Gurkenkonig. Weinheim, Beltz 1972.

Nostlinger, Christine: Der Zwerg im Kopf. Weinheim, Beltz U. Gelberg 1990.

O'Hearn, Audrey: Und was Passiert mit Luke? Wien - Munchen, Jung brunnen 1994.

Seibert, Ernst: Literarizitat. Tausend und ein Buch, Nr. 6-1993.

Seibert, Ernst: Die Langen Schatten der schwarzen Padagogik. In: Studien - und Beratungsstelle fur Kinder- und Jugendliteratur (Hrsg.) 1995.

Stark, Uif: Wir Eisbaren. Wien, Ueberreuter 1989.

Valencak, Handelore: Regenzauber. Wien, Ueberreuter 1976.

Wagerer, Gertie: Vater - Rollen vorwars. In: Tausend und ein Buch. Nr. 2-1995.

Zulchner, Paul M., Slama, Andrea: Unterwegs zum neuen Mann? Wien, Bundesministerium fur Umwelt, Jugend und Familie 1994.

مورد بررسی قرار گرفته بود، نتوانست جایزه کتاب کودک و نوجوان اتریش و جایزه ادبیات نوجوان آلمان را ببرد. اکنون این پرسش مطرح می‌شود که چرا کتاب‌هایی که پدر مدرن را تصویر می‌کنند، در فهرست کتاب‌های برگزیده کودک و نوجوان قرار نمی‌گیرند؟ آیا آنها به لحاظ «ادبی» در حد بردن جایزه نیستند؟ (Seibert, ۱۹۹۳)

برخی از کتاب‌هایی که به عقیده سولا و واگر «پدر مدرن» را به تصویر کشیده‌اند، بدین شرح است:

ک. بویه: یعقوب همه چیز را تغییر داد - ۱۹۸۶

او. اشتارک: ما خرس‌های قطبی هستیم - ۱۹۸۹

ک. نوستلینگر: کوتوله‌ای در کله آدم‌ها - ۱۹۹۰

آ. اوهرن: اینک چه بلایی سر لوک می‌آید؟ - ۱۹۹۴

ک. بویه: مسیر بادبادک - ۱۹۹۴

جالب توجه این که کتاب‌های یاد شده، به استثنای کتاب نوستلینگر، از نویسندگان غیراتریشی است و این امر، نتایج بررسی انجام گرفته را تأیید می‌کند.

در این جا نیز این پرسش مطرح می‌شود که چنین نقش نامتعارف و غیرسنتی که طبق آن پدر بیشتر مسؤولیت تربیت فرزند را به عهده دارد، اصلاً تا چه حد، به لحاظ سیاسی - اجتماعی، یک تصور مطلوب و دلخواه بوده است؟ نتایج به دست آمده از این پژوهش، پرسش‌های نقادانه‌ای را نیز مطرح می‌کند:

- آیا نویسندگان اتریشی، در مقایسه با نویسندگان غیراتریشی، دیدگاه واقع‌بینانه‌تری از نقش پدر دارند؟

- آیا نویسندگان اتریشی، در نظر دارند با تصورات واقع‌بینانه خود، رفتار سنتی پدران اتریشی را نشان دهند؟

- آیا تصویر پدر حاکم و مقتدر که در دوران پسرالاری بی‌حد و مرز سلطنت هابسبورگ وجود داشت، تا به امروز، مانند یک ضربه روحی در ذهن اتریشی‌ها باقی مانده است؟

- چه دلیلی دارد که در آثار برگزیده ادبیات کودک و نوجوان اتریش، در ارتباط با تصویر پدر، به ندرت، ژرف‌اندیشی واقع‌بینانه‌ای انجام می‌گیرد؟

- و بالاخره درباره هیأت داوران اتریشی، باید سؤال کرد که چرا کتاب‌هایی که توسط ناشران اتریشی، به چاپ می‌رسند و تصویر نامتعارف و غیر سنتی از پدر را ارائه می‌کنند، به هیچ‌وجه در فهرست آثار برگزیده قرار نمی‌گیرند؟

در این جا، باید به این مطلب اشاره شود که هر چند نویسندگان اتریشی، اغلب تیپ پدر سنتی را معرفی می‌کنند ولی در طول داستان، آن را مورد انتقاد قرار داده‌اند و نشان می‌دهند که تغییراتی در رفتار این تیپ ایجاد می‌شود. به عنوان مثال، می‌توان به این کتاب‌ها اشاره کرد: کریستینه نوستلینگر: داستان عجیب سلطان زیرزمین ۱۹۷۲-.

ه. وانجاک: جادوی باران - ۱۹۷۶

ل. مایراسکومانز: آیا فلوریان تسلیم می‌شود؟ - ۱۹۸۰

جمع بندی، نقد و چشم‌اندازها

در بررسی و تحلیل تصویر پدر در کتاب‌های برگزیده کودک و نوجوان اتریش و آلمان، مشاهده شد که تعداد اندکی از کتاب‌ها و داستان‌ها، تصویر واقعاً «مدرنی» از پدر ارائه می‌کنند. هر چند بیشتر پدران، دیدگاه مثبتی نسبت به تربیت فرزندان داشته‌اند، ولی هیچ یک از آنها شاخص‌های نقش «مدرن» پدر را آن طور که در مطالعات تسوله نر و اسلما (Zulehner Slama ۱۹۹۴) معرفی شده، نشان نمی‌دهند. ضمناً رفتار تربیتی پدران، غالباً پر مهر و محبت تلقی می‌شود. اما رابطه بدیمی بین پدر و فرزند دیده نمی‌شود، بلکه تنها در مواردی سهم بودن پدر در اعمال و رفتار تربیتی روزمره و معمولی ذکر شده است.

نویسندگان اتریشی و هم‌چنین غیراتریشی، در آثار خود، مخالفت خود را با پدر سنتی نشان می‌دهند. البته، هر یک از آنها شیوه‌های کاملاً متفاوتی را بدین منظور اختیار می‌کنند. نویسندگان اتریشی، پدر سنتی را که بر کار و کارایی تأکید می‌ورزد، مورد انتقاد قرار می‌دهند؛ چرا که این شیوه تربیتی، موجب بروز مشکلات خانوادگی می‌شود. از سوی دیگر، نویسندگان غیراتریشی، به پدر شریک و همراه تمایل می‌ورزند و تصویر تازه‌ای از پدر را مطرح می‌کنند.

سولا (Cevela: ۱۹۹۱) و واگر (۱۹۹۵):

Wagerer (نشان‌هایی از پدر «مدرن» را در کتاب‌های کودک و نوجوان یافتند که جزء ادبیات برگزیده نبودند. آنها پدران را به طور صادقانه‌تری به تصویر می‌کشند و آنان را انسان‌هایی با احساس معرفی می‌کنند که از همه مسائل سردرمنی‌آورند. به عقیده این دو پژوهشگر، تعداد کتاب‌هایی که پرداختن به نقش‌های سنتی را کنار گذاشته‌اند، افزایش می‌یابد. با این وجود، هیچ یک از کتاب‌هایی که از سوی آنها